

XIV FÒRUM CONTRA LES VIOLÈNCIES DE GÈNERE

8, 9 i 10 de novembre de 2018

Espai Francesca Bonnemaison
Sant Pere Més Baix, 7 · Barcelona

FEM
CAURE
EL PATRIARCAT

PROU AGRESSIONS

Plataforma unitària
contra les violències
de gènere

PRELUDI DE L'ENFONSAMENT DEL PATRIARCAT

Els símptomes són encoratjadors. El moviment s'enforteix i s'universalitza, la consciència s'afina vers l'equitat en una societat que vol viure lliure de violència masclista. Les dones som font de vida i de llibertats.

La força feminista és captivadora i dialogadora, de cura i estima. El 8 de març de 2018 amb la Vaga Internacional feminista a mes de 170 països, el clam "Si nosaltres parem, es para el món" és va fer realitat. Milions de persones d'arreu van fer una vaga diferent, la vaga de les cures, la pau i els drets. Les dones reivindicuem i posem en valor el treball ocult de l'economia domèstica i social, en general no remunerada. Una expressió substancial de la desigualtat i dominació insostenible és la bretxa salarial, l'agressió sexual, la violència masclista i la supeditació social.

Ens trobem en un moment de canvi de la consciència col·lectiva que posa a la picota l'essència de l'estructura de la societat patriarcal.

Llaurem la terra, sentim les olors, els colors, la llum i el bategar de les noves vides individuals i col·lectives, cíviques i socials. Aquestes energies ens animen i permeten canviar la socialització dels nostres infants. El canvi ha d'enterrar la doble moral que considera a les dones ciutadanes de segon ordre. És de salut social capgirar la manera de relacionar-nos. La llibertat de les dones implica una concepció holística global, un canvi en els drets i la realitat de les persones.

Enguany ens proposem debatre com fer front a la violència institucional. I què és això? Doncs tant senzill i complicat com tot el que té a veure amb l'aplicació de la moral, les lleis, les normes, els hàbits i el fer de les persones, entitats i institucions públiques. Sovint, quan parlem de la vulneració dels drets de les dones, no som conscients, ni posem en evidència que l'Estat i les seves institucions són o poden ser les autors d'aquesta violència, sigui per acció o per omissió o per tenir responsabilitat en els fets.

La violència institucional és la que reben les dones quan no són ateses a les institucions amb els recursos adients, quan es fa una victimització secundària dubtant de la seva paraula i actitud.

Es continuen utilitzant els mites, els estereotips i els prejudicis, per normalitzar la violència a la que les està sotmetent l'agressor.

Des d'una mirada interseccional, la violència institucional, ens presenta un escenari complex ja que és una violència creuada amb les opressions de raça, classe, gènere, capacitisme i orientació sexual.

Dialogarem sobre les estratègies amb les que ens dotem per poder denunciar aquesta violència. Tenim lleis que ens emparen, l'estatal i l'autonòmica, tenim el tractat europeu "Conveni d'Istanbul" signat per l'estat espanyol. En tots ells, queda ben palesa l'obligació de l'estat de protegir i oferir atenció a les dones que pateixen violència masclista.

Com podem denunciar que no s'apliquen les pròpies lleis que aproven? Quines són les experiències en diferents àmbits com el jurídic, el social, el laboral, l'educatiu, o en els moviments socials?

El tema central d'aquest Fòrum seran les violències perpetrades des de les institucions.

Consulteu al programa les múltiples activitats de tan diversos temes recurrents en la lluita pels drets de les dones a viure una vida lliure de violències.

Destaquem el Fòrum Jove el divendres matí on aquest any donarem veu a la VII trobada de la Xarxa Activa de Joventut per la Igualtat (XAJJ) per la prevenció de la violència.

El Fòrum s'adreça a:

- Al jovent i l'adolescència.
- A les famílies.
- Al teixit associatiu i la ciutadania.
- A professionals de la salut, de l'educació, de la informació, del món jurídic, de la seguretat, de l'activisme, de la política.
- A les persones refugiades, exiliades i migrades
- A les institucions locals, autonòmiques i estatals.

Us convidem a participar al Fòrum i dir la vostra.

**ENTRE TOTES
PODEM CAPGIRAR EL MÓN!**

XIV FÒRUM CONTRA LES VIOLÈNCIES DE GÈNERE

ACTIVITATS DESTACADES

■ EXPOSICIÓ “DEFENSORAS”

DEL 6 DE NOVEMBRE AL 10 DE DESEMBRE

Les *Defensoras* defensen el territori, la seva identitat indígena i la igualtat entre dones i homes. A Guatemala i Hondures, dones indígenes maies, lenques i garífunes, fan front i es planten contra l'entrada d'empreses transnacionals àvides dels recursos naturals dels territoris indígenes. Però elles van entendre que no podien lluitar contra la violència de l'exterior si no feien front també a la violència que vivien a les seves llars, a les seves comunitats, la institucional i simbòlica. Per això, han articulat una agenda pròpia amb una visió integradora de la lluita contra les diferents violències que les colpegen. Tal i com elles diuen, les *Defensoras* lluiten pel cos-territori.

Visites guiades a l'exposició:

divendres 9 de novembre · 17 h / dissabte 10 de novembre · 10 h

■ SERVEI DE LUDOTECA DE 3 A 10 ANYS

DIVENDRES 9 DE NOVEMBRE 17-21 h

DISSABTE 10 DE NOVEMBRE 10-19 h

Un espai de joc i sensibilització infantil amb ganes de gaudir i repensar críticament el món, amb perspectiva de gènere. A través de propostes lúdico-educatives i eines artístiques fomentarem un espai on els infants podran participar activament imaginant i vivint nous escenaris on la cooperació, l'afectivitat i la solidaritat hi predominin.

Perquè la prevenció de la violència en la socialització de la nostra infància és fonamental, aquest any, juntes, també amb les més petits i petites, generem noves estratègies per combatre les violències de gènere.

Organitza: **Txiki Espai**

Cal reservar plaça al formulari d'inscripció

■ MANIFESTACIÓ. 25 DE NOVEMBRE · 12 h

DE PLAÇA UNIVERSITAT A AV. LLUÍS COMPANYS (Arc de Triomf/TSJC)

Manifestació unitària per commemorar el Dia internacional per l'eliminació de la violència envers les dones.

Organitza: **Novembre Feminista**

DIJOUS 8 NOV.

9 h · Benvinguda i inauguració

**9.15 h · TAULA RODONA
VIOLÈNCIES INSTITUCIONALS: EL PAPER DE
LES INSTITUCIONS EN LA REVICTIMITZACIÓ
EN ELS CASOS DE VIOLÈNCIES MASCLISTES**

L'incompliment de la legislació vigent i els estereotips sexistes en situacions i processos de violències masclistes situa les dones en una posició de desprotecció i de vulnerabilitat. Com combatem aquesta revictimització inherent al sistema? Ponents: **Encarna Bodelón**, Grup Antígona; **Lorena Garrido**, Grup Antígona; **Carla Vall**, Dones Juristes i Irídia; **Carla Rigol**, Associació Hèlia; **Anna Llucià**, Novembre Feminista. Modera: **Montserrat Vilà**, Associació Hèlia. Organitza: **Associació Hèlia**

11.15-11.30 h · Descans

**11.30 h · GRUPS DE TREBALL
ESTRATÈGIES DE RESISTÈNCIA PER COMBATRE
LA VIOLÈNCIA INSTITUCIONAL**

Amb el públic assistent i algunes expertes, crearem diferents grups de treball amb l'objectiu d'aprofundir i sensibilitzar sobre diferents violències institucionals. En acabar, posarem en comú les conclusions i estratègies de cada grup.

- La trata de persones amb finalitat d'exploració sexual

- CIES i Centres penitenciaris, dones privades de llibertat
- La violència en l'àmbit sanitari
- Combatent el racisme institucional des dels feminismes

**13.30 h · POSADA EN COMÚ I CONCLUSIONS
DELS GRUPS DE TREBALL**

14 h · Descans

**16 h · TAULA RODONA
EXPERIÈNCIES DE LLUITA CONJUNTA
A L'ORIENT PROXIM: LÍBAN I JORDANIA**

Visibilitzarem experiències de lluita pels drets de les dones i per l'eliminació de la violència de gènere al Líban i Jordània. Lluita contra la violència política i per la creació d'un codi civil únic al Líban, la violència contra dones jordanes i refugiades sirianes, la llei de nacionalitat, la desigualtat salarial i l'ampliació de la participació política de les dones a Jordània. Ponents: **Najwa Frossine**, de la LLWR (League for Lebanese Women's Rights); **Mariam Chmais**, de la Mousawat Association-Wardeh Boutros for Women's Work (MWB); **Wala'a Nabeel** **Mohammad Hasan**, de la Arab Women Organization of Jordan (AWO). Modera: **Mafalda Alcántara Cervera**, Associació Catalana per la Pau. Organitza: **Associació Catalana Per la Pau, Plataforma unitària contra les violències de gènere i Fundació Pau i Solidaritat**

**18 h · TAULA RODONA
LES VIOLÈNCIES MASCLISTES A L'ÀFRICA.
MIRADES DE SENEGAL I MOÇAMBIC**

Donarem a conèixer la situació i els reptes de les violències masclistes a Senegal i Moçambic, així com les estratègies de lluita des dels moviments de dones feministes i des dels governs locals i nacionals d'ambdós països. Ponents de Senegal: **Nafissatou NDIAYE**, Directrice Adjointe de la Direction de l'Équité et de l'Égalité de Genre (DEEG) Ministère de Femme, de la Famille et de l'Enfance; **Ndèye Sallé BALDE**, Présidente Régionale Plateforme des Femmes – Kolda. Ponents de Moçambic: **Angelina Lubrino**, Directora nacional de gènere, Ministeri de gènere, Govern de Moçambic; **Júlia Mpfumo**, Punt focal de VdG de Fòrum Mulher. Modera: **representant de l'ACCD**. Organitza: **Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD), Arquitectura Sense Fronteres i Almena Cooperativa Feminista**

**20 h · ITINERARI PER L'ESPAI PÚBLIC
ALLIBEREM EL BARRI!**

Acció artística col·lectiva en contra de l'assetjament sexual al carrer. T'hi apuntes? **Trama. Serveis Culturals**
Punt d'inici: *Espai Bonnemaison*

DIVENDRES 9 NOV.

**9-14 h
7a TROBADA XAJI I FÒRUM JOVE**

Activitat reservada per a grups escolars, cal inscripció prèvia
7a TROBADA XAJI (Xarxa Activa de Joventut per la Igualtat)
Dinàmiques grupals per enfortir la xarxa i on la joventut en serà protagonista!

FÒRUM JOVE

Activitats de prevenció dirigides a la joventut. Jugarem amb la construcció de gènere a través del teatre, assajarem estratègies per lligar de manera sana, practicarem la coresponsabilitat i moltes coses més.

**Activitat alternativa suggerida: JORNADA SOBRE
VIOLÈNCIA MASCLISTA I SALUT MENTAL**

9-14 h · Palau Macaya, Pg. de Sant Joan 108 · Barcelona
Organitza: **Grup de Treball i Recerca en Dona i Salut Mental (GTRDSM)- Subgrup de Violència Masclista, Societat Catalana de Psiquiatria i Salut Mental (SCPISM)**

14 h · Descans

17 h · ACTIVITATS SIMULTÀNIES

**TEATRE FÒRUM
LA DISCAPACITAT DISCRIMINA O SEDUEIX?**

Conèixer el viure i conviure de les dones amb discapacitat o no estàndards en la actualitat a Barcelona. **Associació Dones No Estàndards**

**XERRADA
LA BRETXA SALARIAL DE GÈNERE,
ALTRE DE LES VIOLÈNCIES**

La diferència salarial és la expressió econòmica de la discriminació que pateixen les dones en l'àmbit laboral. **UGT**

**VÍDEO-FÒRUM
VEUS: TALLERS DE REFLEXIÓ
SOBRE LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE**

Projecte creatiu per sensibilitzar la societat sobre la violència de gènere. **Associació Teatral Mousiké**

**XERRADA
FAKE HARASSER NEWS. ETS CÒMPLICE
O RECOLZES A LES VÍCTIMES?**

Analitzarem el seu paper en la promoció de l'assetjament així com estratègies per combatre-les. **Diario Feminista**

**TALLER
DEFENSA PERSONAL**

Autodefensa feminista. Objectes quotidians com a eines de defensa personal. **Sakura-onna**

**TALLER
LA INFLUÈNCIA D'INTERNET EN LES
RELACIONS AFECTIU-SEXUALS**

El consum de pornografia per internet impacta en la percepció de la violència i els límits del consentiment. **Fundació Indera**

**TALLER-XERRADA
CULTURA DE LA VIOLACIÓ:
ADOLESCÈNCIA I SEXUALITAT**

Anirem desgranant el concepte de "Cultura de la violació". Analitzarem aquesta en el context de l'adolescència i aportarem eines per a la prevenció en aquesta etapa i sobre l'abordatge de l'educació sexo-afectiva a les aules de secundària. **ABD**

**TALLER
COS I FEMINITAT**

Aquest taller és una proposta de trobada amb la Feminitat. Una trobada amb una mateixa per a la dansa de la fortalesa, l'instint, la delicadesa, el plaer, la profunditat i la subtilitat. Una trobada amb la Dona amb complicitat, reconeixement i cura. **Cuida la vida**

**TALLER
MÁS ALLÀ DE OFELIA**

Donarem cos a personatges femenins analitzant grans heroïnes del teatre i la dansa amb els seus rols de gènere: la creació en moviment serà el motor per reflexionar sobre el gènere aportant gestos, idees i imatges al món interior de cada participant. **Antonella D'Ascenzi**

**XERRADA
RECOMANACIONS PER INFORMAR
SOBRE LES AGRESSIONS SEXUALS**

Anàlisi de les informacions dels mitjans de comunicació sobre agressions sexuals amb perspectiva feminista. "Recomanacions sobre com informar de les agressions sexuals" fruit del treball de 30 dones que han patit agressions sexuals i 11 periodistes en actiu. **Ass. Dones Agredides Sexualment (AADAS), Màster Gènere i Comunicació (UAB) i Almena Cooperativa Feminista**

VISITA GUIADA DE L'EXPOSICIÓ DEFENSORAS

Veure la informació sobre l'exposició en activitats destacades. **Visita realitzada per la seva autora Ester Pérez**

**19 h · TAULA RODONA
MASCULINITATS ALTERNATIVES DAVANT
L'OFENSIVA NEOMASCLISTA**

Els mitjans de comunicació i les xarxes socials ens fan ressò tant de la persistència de la violència masclista com de l'avanç del moviment feminista. Del que no se'n parla és de com la masculinitat, principal factor de la violència vers la dona s'està reconstruint i adaptant al moment. Es consolida en el seu caràcter hegemònic? Canvia en aparença però no en essència? Ponents: **Mònica Llorente Gutiérrez**. #OnSónLesDones ; **Eva Bonet Corcoy**, feminista marxista; **Lluc Pagès Rovira**, Homes Igualitaris; **Rubén Sánchez Ruiz**, Aliats del Feminisme. Modera: **Imma Moraleda Pérez**, Federació de Dones de Catalunya per la Igualtat. Organitza: **Homes Igualitaris, Aliats del feminisme i Homes Igualitaris socialistes**.

**21 h · MARXA EXPLORATÒRIA
MOBILITAT I VIOLÈNCIES
DES DE UNA PERSPECTIVA FEMINISTA**

Recorregut per l'espai urbà des d'una perspectiva feminista visibilitzant els aspectes que ens generen inseguretat i com es manifesten les violències masclistes en l'espai públic. En aquesta edició, analitzarem les infraestructures del transport: parades de bus, mobilitat en taxi i en bicicleta, etc. **Col·lectiu Punt 6**

DISSABTE 10 NOV.

10-12 h · ACTIVITATS SIMULTÀNIES

**DEBAT
LA NECESSITAT DE LA FORMACIÓ
DEL PROFESSORAT EN COEDUCACIÓ**

Trobada per generar un grup de treball per organitzar accions per que la coeducació estigui realment present en l'àmbit educatiu. **Àrea de prevenció, Plataforma contra les violències de gènere**

**XERRADA
HOMES CUIDADORS, INFANTS COEDUCATS**

Abordarem com la incorporació dels homes a la cura i la paternitat resulta un aspecte clau per a la coeducació dels infants. **Homes Igualitaris**

**TEATRE FÒRUM
LES HORES DESPÉS**

La peça, formada per una performance i un teatre fòrum, pretén reflexionar sobre les violències de gènere que es donen dins de l'àmbit laboral. **f.artes**

**XERRADA
LLIGAR NO ÉS UN DELICTE, VIOLAR SÍ**

Trencant el silenci sobre les relacions esporàdiques. Relacions lliures i consentides. Prevenció de la violència de gènere en les relacions esporàdiques. **Grup de dones CREA-Safo**

**TALLER
ANTIDERECHOS E IDEOLOGÍA DE GÉNERO
EN COLOMBIA. ¿CÓMO ROMPER EL CERCO?**

En la última dècada hem assistit a una renovació de la relació entre religió i política que ha posat en qüestió la igualtat de les dones i col·lectiu LGBTIQ i els seus drets. Com trencar amb aquesta realitat i construir accions per enfrontar-se a aquests discursos? **Fondo Lunaria Mujer (Colòmbia)**

**XERRADA
LES EINES DE L'EDUCACIÓ POPULAR AMB
PERSPECTIVA DE GÈNERE CONTRA LES
VIOLÈNCIES ECONÒMIQUES**

Les dones dels barris populars a Ouarzazate i Piline s'organitzen per interpellar la ideologia patriarcal opressiva. Les entitats que les acompanyen donen la paraula a les seves comunitats

a través d'eines educatives, combatent les violències institucionals. **Graines (Sénégal) i Fédération pour Les Droits des Femmes- FLDF (Ouarzazate-Marroc)**

VISITA GUIADA DE L'EXPOSICIÓ DEFENSORAS

Veure la informació sobre l'exposició en activitats destacades. **Visita realitzada per la seva autora Ester Pérez**

**12 h · TAULA RODONA
UNA FEINA LLIURE D'ASSETJAMENT SEXUAL**

A la feina existeix violència masclista. Parlarem de les seves manifestacions i dels drets de les dones i les obligacions de les empreses de tenir un espai laboral lliure i respectuós. Ponents: **Neus Moreno**, CCOO Catalunya, Grup tècnic d'assetjament sexual i per raó de sexe del Consell de Relacions Laborals; **Lluïsa González**, SIAD CCOO, Servei d'Informació i assessorament a les Dones; Inspectora de treball; **Silvia Bofill**, Mujeres Pa'lante. Modera: **Montse Benito**, activista feminista de Novembre Feminista i Ca la Dona. Organitza: **CCOO de Catalunya**

14 h · DINAR COL·LECTIU · Amb inscripció prèvia

15-17 h · ACTIVITATS SIMULTÀNIES

**TALLER
LA VISIBILITAT DE LES DONES SORDO MUDES
EN LES CAMPANYES CONTRA LA VIOLÈNCIA**

Visibilització de les dones amb disfuncionalitat auditiva i de parla en les campanyes contra la violència. **Mujeres Pa'lante**

**TEATRE I ESPAI DE DIÀLEG
EL CARRER ÉS NOSTRE, QUÈ ES NOTI!**

T'han assetjat sexualment al carrer? Has sentit que el teu cos és vist com un objecte per opinar-ne? Has estat testimoni d'alguna experiència d'aquest tipus? A partir de testimonis reals, dos personatges tracen tres escenes i tindrà la possibilitat d'expressar idees per abordar la problemàtica. **Cúrcuma Cooperativa**

**TALLER
ESTRATÈGIES EDUCATIVES EN LA PREVENCIÓ**

Com ens apropem a l'alumnat per arribar a ellx? Quina metodologia, tècniques i activitats fem servir? Pràctiques coeducatives per treballar la violència masclista, l'economia feminista, la islamofòbia o l'apoderament. Espai de debat i per conèixer algunes experiències. **Gogara**

**XERRADA
MATERNITAT SUBROGADA-VENTRES DE LLOGUER**

Repte emergent per al feminisme. El cos de les dones el centre de la polèmica. **MDD-Moviment democràtic de dones**

**TALLER
SENSE LÍMITS**

Tems que si poses els límits que et farien sentir bé l'altre marxarà? En aquest espai ens focalitzarem a ser més conscients dels nostres límits i donarem eines per a posar-los de manera més clara, consistent i coherent. **Espai Comú**

**TALLER
CONTEXT DE VIOLÈNCIA. EL GRUP I JO**

Contemplar el grup; la societat i la cultura que ens envolta és un factor important segons el model ecològic. En el taller veurem com això ens afecta en la nostra vivència de relació i els diferents contextos en els que es manifesta la violència de gènere. Aprendre a ser-ne conscients a través d'exercicis d'expressió corporal i visualitzacions. **ApoderART**

**17 h · TAULA RODONA
PODER CORPORATIU I VIOLÈNCIES
PATRIARCALS: MIRADES FEMINISTES
A L'ECONOMIA**

El capitalisme va nàixer entre cercaments de terres, colònies i caceres de bruixes. La recerca del màxim benefici té un fort impacte sobre els territoris i cossos que habitem. Quins processos violents generen les activitats de les grans empreses? Quin vincle té l'economia amb la violència patriarcal? Ponents: **Irene Gonzalez Pijuan**, Aliança contra la pobresa energètica; **Ana G. Aupí**, Comunicadora social i poeta; **Júlia Martí**, Observatori de les multinacionals d'Amèrica llatina – OMAL; Modera: **Marina Sánchez Cid**, de Cooperació. Organitza: **Cooperació**

DISSABTE 10 NOV. · 19.15 h
CLOENDA

- Presentació de les conclusions del Fòrum
- Projectió dels spots *En mi cuerpo pinto yo* i *A saco contra el hombre del saco*
- Actuació teatral AKELARDE, *Averlasailas, teatro de lo posible*
- Homenatge a les dones assassinades a càrrec de **Dones de Blanc**, amb la coreografia *Ens volem vives!*

PARTICIPA-HI! FES LA TEVA INSCRIPCIÓ GRATUÏTA

Individual o col·lectiva
(places limitades)

fins el **6 de novembre**

omplint el formulari web a

www.violenciadegenere.org

Més informació: 627 398 316

Organitza:

Col·laboren:

Informació pràctica:

Podeu consultar els currículums de les ponents a la web de la Plataforma unitària contra les violències de gènere: www.violenciadegenere.org

L'aforament de les activitats és limitat i s'ompliran per estricte ordre d'arribada. La taula d'inscripció, s'obrirà 30 minuts abans de l'inici de les activitats. Es prega puntualitat.

PLATAFORMA UNITÀRIA CONTRA LES VIOLÈNCIES DE GÈNERE

Consulta a la nostra web les entitats que formen part de la Plataforma

Via Laietana, 16, 1a planta · 08003 Barcelona · Tel. 627 398 316

prouviolencia@pangea.org · www.violenciadegenere.org

 Plataforma unitària contra les violències de gènere · @prouviolencia · @prouviolencia